

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 30 fill. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilvtéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Tisza István Szegeden.

A mult vasárnap megalakult Szegeden a nemzeti munkapárt. Az előretörő jelenség ez alakulásnál: a külső keret és a belső tartalom. A keretet Szeged adta, a tartalmat Tisza István gróf. A sovén magyarság városi és emberi megtestesülése ott egybeolvadt: gyönyörű politikai ünnep és a magasztos nemzeti gondolatok diadalmas napja keletkezett ebből. Az ünnep külsőségei: inpozáns kocsisora bevonulás, lelkesült éljenző néptömeg, az útca zsvivaja, szorongó hallgatóság, tolongás, láрма. érdeklődés, s mind ebben eljen és abcug keveredve, ahogy ez már politikai nagy alkalmakkal velejár. A külső kép mindenestre kedvező volt az új alakulás gondolatának: szinte nem várt és a reményeket is meghaladó lelkesedés vitte, ragadta Szeged választópolgárait a munkapárt lobogója alá. Ha Szeged, ez az őstipikus magyar város így fogadja az új alakulást, akkor az a nemzet lelkéből eredt. Hogy Szegednek hivatása is kifejezni, kiformalni, de meg is teremteni a nemzeti gondolatot, azt Tisza István fejtette ki a tiszteletére adott esti lakoma egy magvas felkőszöntőjében, amely tömör szónoki erővel állapította meg a szegedi és általában az alföldi magyarság nagy nemzeti hivatását.

Az útca képe Szegeden is lármas, szines és eleven és ahogy nagy események alkalmakor általában szokás, az ellenáramlatok is megnyilatkoznak, különösen szocialista részről. Ezt meg kell állapítani. Vélemények és akaratok, meggyőződések és elvek ütköznek ilyenkor össze. Hogy ennek a megütközésnek külső formái néha túlcsapnak a jóízlés és a rend határain, ez éppen úgy az izgalomból fakad, mint a pártok különböző elemei érvelési módjának különösségéből. Politikai harcokat megvívni nem lehet külső zavarok nélkül s ezen se aggodalmaskodni egyfelől, se ujjongani másfelől nem szükséges. Az útcai zavarásokkal szemben, bent az alakuló gyűlés természetben fegyelmezett katonai tömegként hallgatták Szeged választópolgárai és a küldöttségek Tisza István okfejtéseit és magával ragadó meggyőző szavait. Hogy a párt ilyen fölemelő erőben jelentkezhetett Szegeden alig két heti szervezés után, ez különös érdemük a vezetőknek, ezek élén dr. Rózsás Izsó, Bäck Bernát,

Jászai Géza és Szarvady Lajosnak. Az új párt ügyvezető elnöke, Rózsás Izsó dr. nemcsak a szervezés fárasztó és nehéz technikai és szellemi munkáját végezte, de az alakuló tilészen nagy szabású és élelemjű beszédekben meg is világította a párt politikai céljait. A most vasárnapi gyűlés elnöki megnyitója mintegy az oknyomozó történetírók tömör és jellemző nyelvében állapította meg a politikai események eredő igazságait és ennek a beszédnek értéke éppen abban van, hogy a legsúlyosabb érveket a szónoklás művészetének legfinomabb és legszerényebb eszközeivel érvényesítette.

Tisza István gróf négy nagyobb beszédet mondott azóta, hogy ismét politikai aktivitásba lépett: a főrendiházban, vigadóban és Nagyváradon tartott beszédei után Szegeden mondotta el eddig legnagyobb szabású és legjelentősebb látókörű beszédét. Szegedi beszédének kiemelkedő célja: a nemzeti gondot beirányítása az európai politikai helyzetbe. Tisza beszéde nemcsak a szegedieknek s nemcsak az országnak, de első sorban a királynak és a dinasztának szól. Az általános politikai kérdésekről szólván, Tisza a főleg a negyvennyolcas pártok választási jelszavait támadta. Az izi és a műveltség dolga — mondotta, — e vitakozás hangja s ötkéletes izlésel, a művelt és tanult politikus szellemi okfejtésének minden ragyogó eszközével szedte szét a negyvennyolcas politika harci eszközeit. Amit a gazdasági függetlenség és a bank kérdéséről mondott, az éppen az ő megvilágításában nemzeti és a magyar államiság független gondolatának megfelelő. Nem a külső függetlenség látszata, de a belső megizmosodottság ereje: ez a nemzet igazi célja és földadata. Amikor leszögezte, hogy a közgazdasági kérdésekben nincsenek dogmák, ugyanakkor ráállott a legszűsőbb álláspontira: ha nem tudunk jó szerződéseket és megegyezéseket kötni, ám jőjjön a gazdasági függetlenség, de a nemzet gazdaságának és anyagi függetlenségének kárára soha. Ugyanez a szempontja a katonai kérdésekben, ahol a századnyelv jelszavát szögezi szembe a nemzet ezer más vágyával, ábrándjával és céljával. Tisza István nem jelszavakkal dolgozik: ő nyíltan és őszintén beszél, az álmok politikusa helyett ő az ébredés és a valóság politikusa. Az igazi nemzeti idealizmus po-

litikáját hirdette vasárnap Szegeden Tisza István. Szavai, amelyeket erőről nála szokatlan lelkesültséggel és hévvel mondott, nemcsak a politikus, de a nemzeti lélek filozófusának gondolatai is. A merengés politikája helyett az akarat politikáját hirdeti Tisza. A melábus magyar fájdalomat váltása fölne a lemondás, vagy az álmódózás, de a tettekre kész, alkotásokra vágyó munka. Tisza István gróf, aki nem a szónoklás külső eszközeinek mestere, aki majdnem egyhangú, mindig tömör, sohasem csapongó, aki nem mond soha órák hosszúságú beszédeket se egy anekdotát, egy visszaemlékezést s aki keresve keresi, hogy miként mellőzze a szónoki művészet eszközeit, szegedi beszédében nőtton-növe lelkesedett és indulatainál fogva forrtton-forrva izzóbb lett a beszéde. Ezek a szavai az államférfiu mellett megszólaltatták a minden nagy ember lelkében szunnyadó poétát. A tomboló lelkesültség, a mámor, a kedv és az öröm, amikkel a meggyőzőtt, elragadtatott hallgatók ezeket a szavakat fogadták, Tisza csak szóltak, de vele a nemzeti erőnek, a faji gondolat magasztos érzésének, melyet az alföldi magyarság ősmagyar kebelében költött föl a magyar lélek, s magyar szellem és a magyar akarat olyan megtestesülése, amilyen Tisza István gróf. Öröm volt bizonyára Szegednek, de dicsőség főképpen Tisza Istvánnak és a vasárnapi ünnep.

Az ország talpra áll. A Nemzeti Munkapárt kibontott zászlaja alá egyre nagyobb tömegekben csoportosul a nemzet öntudatos polgársága. Alig mulik el nap, hogy az új partalakulás hírei szünneteljenek. Szerdán Nagyváradon alakult meg az új párt, legközelebb Aradon, vasárnap Szegeden bontották ki a nemzeti munka partjának lobogóját. Öröm nézni, ez a munka hogyan fejlődik. És ebbe az örömbe igazán nemcsak az elvi győzelem elégtétele, a jövendő remények kecsgettő hite, hanem egy bizonyos jóleső esztétikai érzés is belevegyül. Ez nemcsak jó munka, nemcsak hazafias munka, sőt nemcsak okos munka, de a szó legszorosabb értelmében — szép munka is.

Tagadhatatlanul szép és fensőséggel teljes az a minden intrikáló szándéko: lefegyverző nyugalom, melylyel a kormány és partjának előkelőségei a bukott rendszer kétségbeesett alakjainak mindenfelé felburjánzó hazugságait fogadják.

Ebben az okos közönyben az a gondo-

lat tükröződik: hazudjatok, amennyit akartok; pocsékoljatok az időt, mi nem törődünk a hazugságaitokkal, hanem dolgozunk; nekünk van dolgnak, nektek nincs, mi ránk vár egy ország, hogy szervezzük meg magunknak, ti tőletek ez az ország azt várja, hogy mennél előbb takarodjatok és mennél sötétebb odukba vonuljatok félre.

Nagy szerencséje a Nemzeti Munkapártnak, hogy az elődje olyan volt — amilyen volt. Nagy szerencséje, hogy a koalíció mindennek az ellenkezőjét csinálta, amit ígért. Nagy szerencséje, hogy a függetlenségi párt kormányzati kísérlete az önkéntes elföldelések sorozatává lett. Nagy szerencséje, hogy az elvi árulásokat az egész koalíciós időszakon keresztül állandó személyes marakodások tarkították. Szóval, nagy szerencséje, hogy az előd olyan retetesen megutáltatta magát az egész józan, felvilágosodott, tisztánlató és becsületes közvélemény előtt, hogy ezt az elődöt felváltani már magába véve is félsikert jelent.

Hogy csakugyan ilyen a helyzet, azt kétféleképpen is bizonyíthatjuk. Először látjuk, hogy a törvényhatóságok kevés kivétellel mind szívesen fogadják az új kormány vállalkozását. Pedig ezek a törvényhatósági bizottságok a koalíciós mámor és a szabadelvű elemek passzivitásának idejében alakultak. Ezek sokkal koalíciósabbak, mint maga a község. Ahol a törvényhatóság a kormány mellé áll, ott a község szívesen látja, ahol szívesen látja, ott a község már lelkesedik érte. Másodszor pedig látjuk, hogy a felbomlott koalíció pártjai milyen tehetetlenek. Hogyan kapkodnak, dadognak. Milyen fejtelnek. Egyik a másiktól várja az üdvösséget, a mekkévést.

Rendezett, céltudatos, mindennel számot vető munka folyik itt. Egyik fejezet követi a másikat s a logikai folytonosságot biztosító láncszem nem hiányzik sehol, a kormány minden ténykedése szimpatiaát arat s talán nem esünk túlzott optimizmusba, ha azt hiszünk, hogy az ország már teljesen megérett a rá váró fontos hivatásra, hogy leszámoljon a meglévő parlamenttel.

A falu nagy kérdése.

Aki vasúton vagy kocsin bejárja Magyarország egy-egy vidékét, itt-ott rejtélyes jelenségekkel kerül össze. Újja nagyobbarajól művelt földek között visz, melyek göröngy nélküli talaján és jókarban lévő növényzetet megáztatja a munka és a kultúra. Egyszerre csak egy tuskés, eazos területre jut, melyen, ha éppen kora tavasz, vagy csős ősz van, fű is nő. Egyébként azonban teljesen vadon területnek látszik, melyen itt egy folt szarvasmarha, amott egy farka sertés, néha pedig még liba- és tyúkféle is botorkál. Mérget vehet a szemlélődő utas, hogy ez a terület a községi közlegelő, mely arra van hivatva, hogy mezei gazdálkodásunknak legfontosabb ágát, az állattenyésztést istápolja.

Az előle területek kiterjedését csak községi és közbirtokossági kézen majdnem három millió kataszteri holdra teszi a hivatalos statisztika. A sok hivatalosan nem regisztrált legelő fölősasat folytán ez a szám valószínűleg csak kétharmadrészében áll fenn, de még akkor is furcsa, hogy a mikor Magyarországon ma egy hoid földnek annyi az ára, amin valaha jókora birtokot lehetett venni, majdnem minden község határában akad efféle kisebb nagyobb vadonterület.

Kétségtelen, hogy közlegelőink dolga nem tartott lépést az általános gazdasági haladással. Arra már régen rájött a legtanulatlanabb fajú gazda is, hogy szántóföldjének trágyával, munkával, vetésszorgóval vissz-

szadja azt, amit az aratás után elvett tőle. De bizony a közlegelőinknek Árpád apánk óta nem igen adott vissza senki semmit, sem munkában, sem trágyában, sem másféle gondozásban, habár a fűvet minden esztendőben legeltetik róla. Nem csoda hát, ha legelőink igen nagy részéről már ki is pusztult a nemesebb fű, s a rajta mutatkozó zöltség nagyobbarajól silány gazféle. Hogy pedig falusi életünk ezt az állapotot igen keservesen érzi, bővebben fejtegetni fölösleges. Hiszen akár melyik milliomos nagybirtokos sem engedheti meg magának manapság azt a luxust, hogy birtokának öt-tíz százalékát vadonul hagyja. Hát józanul hogy engedhetnék meg a kisgazdák? Ennek a kereken kétféle kataszteri holdnak évenként husz-harminc millióra tehető elmaradt haszna a mi falusi életünknek nyilvánvaló kára.

Sajnos azonban sok községben még ennel is rosszabb az állapot, a hol tudniillik még efféle elhanyagolt gazos legelő sincs. A ki az ilyen községek belső életét ismeri, tudja, hogy mi mindenféle küzködés és áldozatok árán jut ahhoz a nép, hogy állatait legalább szabad legelőhöz juttassa és egy kis legelni valót is szerezzen nekik. Száz meg száz olyan községünk van, ahol a legelőt feltörték s most az ugar és tarlólegeltetés bilincsébe vannak szorítva, a mi a gazdasági haladást majdnem lehetetlenné teszi; vagy pedig valamelyes szomszédos uradalom kegyétől függenek a gazdák és ha az uradalom másképpen intézkedik, a falu gazdáinak ugyan csak fő a fejük, hogy egész nyáron mit csináljanak a marháikkal.

Magyarország törvényhozása nemrég külön törvényt alkotott az állattenyésztés alami támogatásáról, mely törvény a közlegelő ügyét is fölkarolta. Fölhatalmazta a földmivelésügyi minisztert, hogy a gazdákat a közlegelők megjavításában, a hol pedig legelő nincs, legelőterületek szerzésében támogassa. Ugyane törvény szervezte ennek az akciónak végrehajtó szakközégeit is, a gazdasági felügyelőkké eddig a politikai zavarok miatt nem igen dolgozhattak érdemlegesen, mert hiszen a kormány akcióképessége meg volt bénítva. Mikor a minap az új földmivelésügyi miniszternek tisztelegtek a felügyelőkké, formális utasításokat kaptak abban a tekintetben, hogy a közlegelőkké dolgát sürögösen és tisztán gyakorlati alapon vegyék munkába, még pedig kettős irányban. Egyrészt, hogy a meglévő közlegelőkké folytonos munkával jókarba hozzassanak, másrészt hogy a legelő hiján szűkölködő községek a legelőterületek megszerzésében ösztönöztesse és támogattassanak. Vagyis, a földmivelésügyi miniszter most teljes erővel akarja indítani a fentemlített törvény gyakorlati végrehajtását. Vanak elméleti emberek, a kik azt mondják, hogy az állattenyésztés fejlődéséhez a legelők nem szükségesek; a ki csak némileg ismeri az ország viszonyait, nálunk nemis, föltétlenül szükségül tudja állattenyésztésünknek a közlegelőket. A mi népünk tudása és hagyományá ma elválaszthatatlan összekapcsolja az állattenyésztést a legeltetéssel és ennek a népek mi igazán hiába prédikálnánk, hogy tegyen úgy, mint egyes német, hollandi vagy francia gazdák: tartsa az állatait egész éven át mesterséges takarmánnyal. A mi népies tenyésztésünk egészséges, erőteljes és a továbbtenyésztésre alkalmas állatokat csak ott tud produkálni, a hol közlegelő van. Ez a körülmény kötetnyit magyarizátnaknál jobban illusztrálja a közlegelőkké kérdésének fontosságát.

Tehát most ott állunk, hogy a falusi gazdáknak módjukban van legelőjük jókarbantartására, nagyobbitására, esetleg új legelőterület szerzésére állami támogatáshoz jutni. E támogatásnak természetesen az az alapfeltétele, hogy maguk az érdekeltek, a községek és birtokosok fogják meg komolyan a dolgot. Első támogatóik ezen a téren a gazdasági felügyelőkké, a kik úgy a legelőkké jókarba hozásában, mint új legelőkké szerzésében kötelesség szerdén kezére járnak a gazdáknak. Évről-éve mind több és több község legelője jöhet rendbe ezen az úton és mind több község juthat legelőhöz, melyet az urberri rendezés után megmondolatlantul

földszott. Aprólékos, nagy gonddal járó és költségeket is emésztő munka ez. A legelőnek nemcsak a talaját kell megjavítani, hanem növényzetét is fölújítani. Okos és a rablógazdaságot kizáró módon kell a legelőkké használatát szabályozni. A hol szükséges, el kell látni nem csak fas delelőkkel, hanem kútakkal és szarnyékokkal is, hogy az időjárás viszontagságai ne találják védtelenül az állatokat. E munkáknak keresztülvitele több évre terjedő munkatervet és költségelosztást igényel, mert hiszen századok mulasztását nem lehet egyszerre pótolni. A földolog azonban, hogy már ez évben országszerte meginduljon.

Állattenyésztésünkre igen nagy földadatok vannak, nemcsak a nemzeti jövedelem gyarapításában, hanem az általános kulturális haladás és szociális béke biztosítása terén is. Nincs ma mezőgazdaságunknak egyetlen ág sem, a mely különb helyet és hasznat biztosítana a magyar gazdasági termelésnek a világgiaconok, mint éppen az állattenyésztés. E helyzet nagy hasznától kisgazdáinknak, népies állattenyésztésünknek elmaradni nem szabad. És nem szabad azt a nyereséget sem kicsinyelnünk, a mely a falusi élet szociális békéjére haramlík azzal, ha a legszegényebb embernek is módjában lesz állatot nevelni és gazdaságilag gyarapítani. Érdemes, hogy ezzel a dologgal helyi gazdasági életünk összes tényezői, a gazdasági egyesületektől a gazdáköröktől és szövökezetektől, a vármegyékétől a jágyói iródkéig behatóan foglalkozzanak. Földmivelő népünk millióinak közvetlen nagy érdekéiről van szó, melyeket okos és céltudatos munkával a szóban lévő téren nagyon eredményesen fejleszthetünk, egyúttal mezőgazdasági életünknek egyik elhanyagolt sebtét is orvosoljuk.

Ujdonságok.

Szentes, 1910. Március 10.

Március 15.

A városi tanács által a március 15-ki nagy nap emlékére rendezendő ünnepély sorrendje.

D. e. 8 órakor. Ünnepi istentisztelet a ref. templomban. Ünnepi imát mond: Futó Zoltán ref. lelkész.

D. e. 9 órakor. Ünnepi mise a róm kath. templomban.

D. e. fél 11 órakor. Emlékkünnep a matineával a Tóth József színházban, a következőkkel.

1. „Talpra magyar.” Eneklia főgymn. ifjúsági énekkar.

2. „Kossuth sirja.” Szavalja: Molnár Irénke.

3. Kvarlette. Eneklia: Szilágyi László, Gellén János, Khirer József és Szemerey Zsigmond.

4. Emlébeszéd. Tartja: dr. Soltesz Gyula.

5. „Karthágói harangok” Melodráma. Szavalja: dr. Bencsik Pál, zongorán kíséri Zsoldos Géza.

6. Hymnus. Eneklia a község.

Tekintettel arra, hogy ezen matineé mősorát az idén helybeli erőkké voltak szívesek ellátni, a városi tanács ezúttal belépő díjat nem szed, hanem az ünnepélyen való megjelenést teljesen díjmentes. A pályók és a földszinti ülőhelyekre belépő jegyek fognak kibocsátanni, melyek a jelentkezés sorrendjében adtnak ki.

Jegyek előjegyezhetők a mai naptól fogva a városi mérnöki hivatalban, hol az előjegyzett jegyek szombattól hétfőn 5 óráig vehetők át.

Kéri a városi tanács az egyesületeket, testületeket, hogy zászlóikké alatt a városi kül-

döttséghez csatlakozni s annak vezetése alatt a templomkba s onnan a Tóth József színházba vonulni sziveskedjenek. — A testületek és egyesületek elhelyezéséről, amennyiben azok a menettel érkeznék, gondoskodva lesz.

A páholy és földszinti jegyek tulajdonosai a Petőfi utcai kocszi bejárón át a szinpadhoz vezető jobb és bal oldali ajtókon juthatnak helyeikhez, a szerint, amint a jegyek jobb vagy bal oldalra szólnak. — Kéretnek a jegytulajdonosok, hogy helyeiket — nehogy illetéktelenek megszállják, — d. e. 10 óráig elfoglalni sziveskedjenek.

A városi tanács vezetése alatt érkező küldöttségek (testületek, egyletek), a Petőfi-utcai bejárón át a jobb oldali színház bejárón át vonulnak be. Csak a testületek elhelyezkedése után fog a színházi főbejáró kinyitni, melyen át a közönség a karzaton és földszinten elhelyezkedik.

— **Cicatricis Lajos főispán.** Az ősi Csongrádvármegyének Kelemen Béla lemondásának elfogadásával megüresedett főispáni székét betöltötték. A kormány előterjesztésére ő felsége a király Csongrád vármegye és Hódmezővásárhely város főispánjává Cicatricis Lajos dr., vármegyénk érdemes alispánját nevezte ki, ezt a kinevezést a hivatalos lap tegnapi száma közölte és az új főispán ünnepies beiktatása, értesülésünk szerint, a vármegyében folyó hó 19-én, Hódmezővásárhelyen folyó hó 23-án lesz. Ez a befejezett tény bizonyára általában örömet és osztatlan megelégedést kelt. Megnyugvással fogadhatjuk a kormány elhatározását, mely szerint választása a főispáni méltóság betöltésénél Cicatricis Lajosra esett, aki szentesi szülött, itt nevelkedett fel szemünk előtt és itt futotta be egész közigazgatási tisztviselői pályáját, fokrud-fokra emelkedvén polgártársai jól kiérdemelt bizalmából oda, hogy most a kormány előterjesztése útján a királyi kegy is reá terelődött és elnyerte a legfőbb méltóságot, mely a vármegye szolgáltatában egyáltalán elnyerhető. — A hízégs soha, senkivel szemben sem volt kenyerünk. — Meggyőződésünk az, hogy vármegyénk új főispánja nem varja fölünk, hogy érdemeinek egyéniségének, kineveztetése alkalmából hízéglünk. Annyit azonban hízégs nélkül is mondhatunk, amikor őt új méltóságában szívből üdvözöljük, hogy mi Cicatricis Lajos dr. erős fajú egyéniségnek tartjuk, aki a főispáni méltóságban nem fog elvonulni tisztán csak a kormányhatalom bizalmi küldetésébe, hanem istenadta tehetségével továbbra is gyakorolni fogja befolyását a megyei és községi adminisztrációra. Mint Szentes város fia, a vármegye szülöttje, aki a közéletben kora ifjuságától élnék részt vett, ismeri bajainkat, kívanságainkat, vágyainkat, amelyek körül, hogy mit varunk tőle, leplezetlenül elmondjuk installálásakor.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága a folyó hó 14-én, hétfőn délelőtt 10 órakor tartja a havi rendes ülését.

— **Vármegyénk a szegedi munkapárt gyűlésén.** Lapunk előző számában hirt adtuk arról, hogy a munkapártnak szegedi alakuló gyűlésére Szentesről több megyebizottsági tag rándult be Szegedre, meghallgatni Tisza István gróf beszédét. A szentesiekhez csatlakoztak útköszben a mindzen-

tiék, Szegeden pedig a vármegye több más községéből érkezettek, úgy, hogy végezetül a vármegyénkbeli deputáció számban igen tekintélyesre növekedett, ott voltak: Cicatricis Lajos dr. alispán, Fekete Márton, Novak József, Nagy Sándor dr., Bolyó Kálmán, Sulcz Lajos dr., Alt Miksa, Albertényi Antal, Matéffy Kálmán, Csergő Karoly Regdon Géza, Matéffy László, Grüner Géza, Gyárfás Géza, Ecseri Lajos dr. Füst Molnár Sándor dr. Koncz Lajos, Purjesz János dr. ifj. Vecsery János, Wolf Miksa, Vecsery Miklós, Wimmer Károly, Vercs Sándor, Krisztiáni István és Bánfalvi Lajos. A szegedi munkapárt alakuló gyűlése után, amelynek hatásáról lapunk vezető cikke számol be, Tisza István gróf, bár tisztelgőket egyáltalán nem fogadott és szinte tüntetően tért ki minden ováció elől, kivételesen fogadta vármegyénk küldöttségét, amelynek nevében Cicatricis Lajos dr. alispán üdvözölte a nagynevű vezért, biztosítván őt rövid, de tartalmas beszédben arról, hogy vármegyénknek politikailag vele rokonérzésű polgárai híven fognak sorakozni az általa kibontott zászló alá, hogy azt mindenütt, ahol csak lehet diadalra segítsék, — amire Tisza István melegen köszönte meg azt, hogy a vármegyéből ilyen szép számban keresik őt fel és kérte, hogy őt hazafias törekvéseiben odaadón támogassák. Lelkes eljénzéssel búcsúzott el erre a küldöttség a hódító egyéniségű vezértől.

— **Eljegyzés.** Mészáros Kálmán szegedi főrenyészki jegyző a folyó hó 5-én jegyezte el magának Kópasz Vilike úrleányt, Kópasz István fabiani földbirtokos szeretőreméltó, szép leányt.

— **Családi dráma.** A Honvéd-útca 63. számú házában lakik Sarkadi Nagy Sándor a feleségével. Ahogy mondják, a házastársak közt gyakori volt a perpatvar, az egyenetlenség és viszálykodás, amely — úgy látszik, a folyó hó 7-én este abban került tragikus kitörésre, hogy Sarkadi Nagy Sándor az ablakon át kétszer rálőtt a feleségére. A lövések nem tettek ugyan kárt az asszonyban, dacára ennek, csudalatosképpen mindketten, a férj és a feleség eltűntek a lakásból és a rendőrség, melynek az esetet jelentették, egyiküket sem találta. Tegnap aztán a nagyhegyi szőlőcsoász jelentette, hogy egy üvegajtájú szőlőkunyhóban, melynek egyik üveg-táblája be van zuzva és ócska kalappal betömve, az ajtó pedig bezárva, egy emberi holttestre bukkant. A rendőrségen, honnan azonnal kiküldtek a szőlők közé, a hulla agnoszkolása végett, az a gyanú, hogy a hulla Sarkadi Nagy Sándoré, aki — miután a feleségére rálőtt, azt sem tudva, lövései találtak-e vagy nem, elmenekült aztán a szőlők között önmaga ellen emelve leggyerét, szolgáltatott önmagára igazságot. A felesége holtlétét tegnap a rendőrségnek sikerült kinyomoznia.

— **A tankerületi főigazgató Szentesen.** Gerecsi Kálmán Debrecen tankerületi kir. főigazgató a helybeli állami főgimnázium tanulmányi előmenetelének vizsgálására Szentesen időzik.

— **A reménytelen szerelem halottja.** Bartucz József, Bartucz Mihály kisteleki gazda tizenkét éves fia, reménytelen szerelem miatt agyonlőtte magát. A legényke szerelmes volt egy Zákány Etel nevű kisteleki gyereklányba, akit nőtől is akart

venni. A szülők azonban ellenezték ezt a korai gyermekházasságot. Ez keserítette el a fiút. A mult napokban a szerelmesek karofonyra sétáltak a kisteleki állomás környékén, amikor Bartucz József hirtelen kirántva karját a leány karjából, revolvert fogott magára és halántékán lőtte magát. A megremült leány azonnal segítségért futott, de mire az orvos a végzetes tett helyére ért, a szerelmes legény már kiszenvedett.

— **A magyarság réme.** Sorvasztó betegség rája ki a magyar nemzet testét. A tudóvész veszedelmes betegsége ezerszám szedi sorainkból áldozatait. Ijesztő adatokat közöl erre nézve a statisztika. Így a magyar birodalomban 1908. szeptemberében négyezernégy száz kilencvenkét ember esett a tudóvész áldozatává. Ez az óriási, egyenesen megdöbbentő szám védekezésre hívja fel a nagyközönséget és arra sorsítja az államot és társadalmat egyformán. A statisztika adatai fővilágosítással szolgáltatnak arra is, hogy a különböző országokban hol és milyen arányban dühöng leginkább a veszedelmes kórsg. Legelső helyen áll a Duna—Tisza köze, nyolcszáznegyvenöt tudóvész halottal, ezt követi a Tisza bal partja, tehát a mi vidékünk öt-százharmincnyolc áldozattal. A legmagyarabb vidéken pusztít tehát legerősebben a veszedelem.

— **Öngyikos csendőr.** A gádorosi csendőrőrsön Tetya Pál csendőr a napokban öngyikos szándékkal, szolgálati fegyveréből két golyót röpített magába, melyek közül az egyik a mellét fúrta át, a másik pedig a szajon hatolva be, a szem felett jött ki a koponyacsonton. Az öngyikos csendőr még élve hozták be a csongrádvármegyéi kórházba, ahol a gondos ápolás dacára, súlyos sérüléseiben másnap meghalt. Bár az öngyikkosságot kétségtelenül meg lehetett állapítani, — a csendőr hulláját mégis orvosrendőrileg felboncolták.

— **Teaestély.** A szegénysorsu izraelita iskolásokat segítő egyesület folyó hó 27-én, hétfő vasárnapján, a zsidó iskola nagyteremében teaestét rendez, amelyet a figyelemre méltó, több műkedvelő közreműködésével, családias jellegű hangversennyel köt össze. A teaestélyre névre szóló meghívókat nem bocsátanak ki, csak részvételi aláírási ívetket; hiszük azonban, hogy az emberbaráti célt tekintve, a teaestély így is igen látogatott és így kitűnő sikerű lesz.

— **Szétmarcangolt holttest.** Még február hó végén történt, hogy Csongrádon, a félegyházi út mentén, a Greskovics-féle tanya közelében, azon járok egy ismeretlen iskolásfiú szétmarcangolt hullájára bukkantak. Azóta folytonosan nyomoznak, miképpen juthatott a szerencsétlen így erre a borzalmas sorsra, de ez sehogysem tudják megállapítani. Az a vélemény látszik már valószínűnek, hogy kutyák tamadták meg a fiút és marcangolták zét testét a nélkül, hogy ezt valaki észrevette volna.

— **A Katolikus-kör vasárnap, 13-án** tartja hűsvéti előadásainak előestéjét a városi színházteremben. Figyelemfelkeltjük az érdeklődőket, hogy ma délelőttől kezdve már megválthatók a belépőjegyek Bányai J. Utóda ízetében. Helyárok: nagypáholy 4, kispáholy 3 korona, elsőrendű támlászló 1 K., másodikrendű 80, harmadrendű 60 fillér. Földszinti állóhely 40, diákjegy 30 fillér. A vasárnapi előadás műsora a következő: 1. Monológ előadja dr. Soltész Gyula főgimn. tanár. 2. Mozgóképek. 3. A leányszoba küszöbén. 4. Életkép, rendező Istvánics Mária tanárnő. 5. Mi a haza? Melodráma. Előadja dr. Benesik Pál. Zongorán kíséri Zsoldos Géza. 5. Humoros mozgóképek. Az előadás pontban 6 órakor kezdődik. A következő márc. 20-iki és 28-iki előadásokra Bugyi Antal főjegyzőnél lehet helyeket előfoglalni.

— Öngyilkossági kísérlet. Szatmári János, helynélküli gyepmester-legény ráunt az életre és — ahogy mondja — meg akart halni. Először is bátorságot szitt magába a nagy utra, vagyis jól beszélt, aztán ilyen állapotban egy revolverből a szájába lött. Csudák csudája, a kutyák megregulálójának ebből kutya baja se lett. A golyó semmi pusztítást sem vitt véghez a szájában, úgy, hogy a hősi tett eikövetése után egyszerűen kiköpte, mint valami hitvány meggyagot. A halmi nagy gyepmester-legényt bevitték ugyan a közkórházba, de állapota egyáltalán nem veszélyes.

— Mestertanfolyam asztalosok részére. A kereskedelemügyi miniszter f. évi április hó 11-én kezdődő, 8 hétig tartó mestertanfolyamot rendez az újpesti állami faipari iskolában, asztalosmesterek és segédek részére. E tanfolyamra jelentkezők lelkiismeretes képzésben részesülnek a műhely- és szakrajzban, valamint a könyvvitelben, üzleti levelezésben és költségvetésben. Művelésük fejlesztése mellett elsajátítják az asztalos-ipar legmodernebb vívmányait. A jelentkezők: mesterek érdem szerint heti 15—24, segédek érdem szerint 12—18 koronáig terjedő ösztöndíjban részesülnek. Jelentkezések iparigazolvánnyal, segédek munkakönyvvel vagy azt helyettesítő működési és születési bizonyítvánnyal, esetleg iparisikolai bizonyítványokkal felszerelt bélyegtelen kérvényekkel március 27-ig az állami faipari szakiskola igazgatóságához Újpest, Árpád-út 131. szám intézendők.

— Az általános drágaság minden téren, hogy mennyire érezhető, mutatja azon körülmény, hogy a vendéglősök és korszmárosok szükségesnek találták, hogy érdekeik megbeszélése végett tanácskozára jöjjenek össze. Ezen tanácskozás értesülésünk szerint f. hó 12-én, szombaton d. u. 4 órakor lesz a Petőfi-szalloda éttermében.

— Meghívó. A Szentesi Altaianos Nép kör ez úton tudatja a kör összes tagjaival azt, hogy folyó évi március hó 13-án, vasárnap délután 2 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a kör tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. E egyben tudatja a nagyrédmű közönséggel, hogy folyó hó 15-én délelőtt 9 órakor, zeneszó felvonulással a Kossuthszobrot megkoszorúzza, este pedig tarsas vacsorát rendez saját helyiségeiben 1 korona belépti díj mellett, vacsora és félliter bor, valamint reggelig táncmulatsággal egybekötve.

Üvegből táplált

gyermekek, rózsas és teli arcukká, erősekké és életvidamakká válnak, ha

SCOTT-féle csukamájolej EMULSIÓ-t adnak nekik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ-ban

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jövetesz a táplálkozásnak akármely fogyatkozását.

A SCOTT-féle EMULSIÓ-t nagyon szeretik krémszerű ízért. Kitűnő bármilyen okból eredő erőhianyás és gyengeség ellen.

A Scott-féle Emulsió a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelmebe venni.

Felölös szerkesztő: BÄNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyomda.

Szentes város polgármesterétől.

2065—1910.

Pályázati hirdetmény.

Szentes városánál nyugdíjazás folytán megüresedett mezőéri állásra pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezüleg irt és aláírt kérvényüket a képesítettésüket igazoló okmányokkal együtt a polgármesteri központi írtató hivatalba f. évi március hó 27-ik napjának d. e. 5 órájáig adják be.

Ezen állás javadalma 700 kor. törzsfizetés 50 kor. laktér.

Szentes, 1910. március 1-én.

Dr. Matéffy
polgármester.

Kiadó lakás.

Bartha János-útca 9 szám alatt egy 4 szobás lakás megfelelő mellékhelyiségekkel együtt 1910 április 24-től kezdve több évre kiadó. Értekezni lehet Kristó Nagy Antal számvizsgálóval.

3—1

Miért legjobb és miért legolcsóbb a Sztraka-féle menthol fogszappan? Legjobb azért, mert kellemes ízű fogszappan, a fogkőlerakodást eltávolítja, a száj savanyú és rossz izét felfrissíti, felüdíti, végül atható desinfiáló erejével a fogszavasodást megakadályozza. Legolcsóbb azért, mert mindennapi használat mellett is eltart s eredeti hatásából állás közben semmit sem veszít. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban 1 koronáért. 3 darabot 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész, Mohol.

Kapható Szentesen Vecsery Miklós, Metzger Ede és Samuel Béla gyógyszerüzében.

8—1

Szentes város polgármesterétől.

3—kpv. 1910.

Hivatalos hirdetés.

Értesitem a közönséget, hogy a központi választmányi kebeléből kiküldött összeíró küldöttség az 1911. évre érvényes országgyűlési képviselőválasztói névjegyzék alapját képező kiigazítási munkálatokat a városi adóhivatalban a f. évi március hó 17-től kezdődőleg április hó 14-ig bezárólag fogja végezni, mely idő alatt barkinek, aki az országos képviselőválasztásra magát jogosítottnak véli, jogában áll, hogy az összeíró küldöttség előtt személyesen megjelenjen s igényének igazolása mellett a névjegyzékbe való felvételét kérje.

Szentesen, 1910. évi márc. 5-én.

Dr. Matéffy
polgármester.

3—2

Csemege alma

kiválóan finom téli fajokból válogatott szép egészséges, tartós nemes példányok és pedig: Parmen, Jonathán, Belflör, Török fűnt, Rozmárin, Szerecsike és Batul. Öt kilos postakosárral 3.50, ötven kilós ládával 25, száz kilós ládával 45 korona. Minden egyes alma selyem papírba van csomagolva, gondos, lelkiismeretes és szavatolt tagymentes csomagolással szállítja utánvétellel bérmentetlenül

SZELES PÁL

Nagymaroson (Hont m.) 20—5

Szentes város polgármesterétől.

1693—1910.

Hirdetmény.

A mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. c. 50 §-a értelmében minden birtokos köteles a fák rügyeinek fakadása előtt, legkésőbb azonban március hó végéig, a belsősegekben, szőlőkben, gyümölcsösökben és kertekben levő fáit és bokrait a kártékony hernyóktól, illetve hernyófészkektől és lepketojásoktól megtisztítani és az összegyűjtött hernyókat, hernyófészkeket és hernyótojásokat elégetni.

Ezen irtási kötelezettség kiterjed a vértetűre, a később jelentkező kártékony hernyókra és a tömegesebben megjelenő cserebogarakra is.

Mindazon birtokos, aki az említett káros rovarok irtását a kellő időben és pedig a hernyófészkek stb. irtását március hó végéig nem teljesíti, helyette az irtást a községi előjáróság a mulasztás költségére végezteti, azonban ezenfelül még az illető ellen a kihágási eljárás is folyamatba tetetik és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

A köztulajdonhoz tartozó gyümölcs és más olyan lombfákat, díszfákat és bokrokat, amelyek akár a tereken, akár városi a vagy községi úton, közlegelőkön, vagy köztulajdon képező parlag területeken állanak, a városi tanács illetőleg a községi előjáróság köteles a kártékony rovaroktól megtisztogatni. — Temetőkön, közbirtokossági legelőkön, vasútak mentén, továbbá szántóföldek és kaszálók körül ültetett fákat és sövények bokrait az illető terület tulajdonosa köteles lehetnyőztetni. — Az állami utak mentén az irtás az ütbiztos feladata.

Ennélfogva felhivom mindazokat, kiknek gyümölcsösük és kertjük van, hogy a kártékony rovarok és hernyók irtását haladéktalanul foganatosítsák és a foganatosítás ellenőrzésére kiküldött munkálatban támogassák.

Szentes, 1910. március 1-én.

Dr. Matéffy
polgármester.

3—2